

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 4C/188/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712208910
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2016:1712208910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok sudcom Mgr. Marekom Mikulčíkom v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: J. J., X.. XX.XX.XXXX, L. R. XX, XXX XX H., štátny občan SR, o zaplatenie 706,32 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 208,41 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 208,41 €, od 6. 11. 2010 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti sa návrh zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným na súde dňa 24. mája 2012 domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 706,32 € s úrokom z omeškania 9,00% ročne z tejto sumy od 6.11.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj nárok zdôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 18.12.2005 zmluvu o pripojení č. C. a dňa 16.10.2008 dodatok k tejto zmluve, na základe ktorých vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožnila odporcovi využívať telekomunikačné služby, a ktorej bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia N95 za kúpnu cenu 66,06 eur. Odporca v časovom období od júna 2010 do septembra 2010 porušil zmluvné povinnosti v zmysle dodatku k zmluve č. C. riadne a včas zaplatiť cenu poskytnutých služieb, na písomnú výzvu navrhovateľa o pokonávku zo dňa 22.10.2010 uhradiť cenu poskytnutých služieb a zmluvnú pokutu najneskôr do 5.11.2010 nereagoval. Odporca navrhovateľovi doposiaľ neuhradil sumu 208,41 €, čo je cena poskytnutých služieb, a navrhovateľovi stále neuhradil sumu 497,91 eur, čo je výška zmluvnej pokuty dojednanej v dodatku k zmluve o pripojení.

Odporca sa k doručenému návrhu nevyjadril.

Aj keď podaním doručeným súdu dňa 24. januára 2013 oznámilo Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ vstup do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu, súd na toto oznámenie o vstupe podľa ustanovení § 93 ods. 3 a § 355 O.s.p. neprihliadal, nakoľko jeho súčasťou nebol súhlas odporcu, popri ktorom sa táto právnická osoba založená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu hodlala zúčastniť na konaní.

Vzhľadom k tomu, že v tomto konaní ide o drobný spor, súd vyvesil dňa 13. apríla 2016 oznam na úradnej tabuli súdu, že dňa 19. apríla 2016 o 11:00 hod. na č.d. 106 bude vo veci verejne vyhlásený rozsudok. Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch. Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol na podklade listinných dôkazov predložených navrhovateľom, z ktorých zistil tento skutkový stav :

Dňa 18.12.2005 uzavreli účastníci konania zmluvu o pripojení č. C., na základe ktorej poskytoval navrhovateľ odporcovi telekomunikačné služby v rámci zvoleného účastníckeho programu prostredníctvom SIM karty s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. Na základe dodatku k zmluve zo dňa 16.10.2008 došlo v rámci osobitnej ponukovej akcie navrhovateľa "Výmeny2008" dohodou strán k predaju mobilného telefónu Nokia N95 za cenu 66,06 eur. Podľa článku 2.3 dodatku sa odporca zaviazal po dobu 24 mesiacov dodržiavať zmluvné povinnosti, predovšetkým včas platiť cenu služieb vyfakturovanú navrhovateľom, zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo túto zmluvu vypovedať. Účastníci sa dohodli, že navrhovateľ odporcovi prevádza mobilný telefón značky Nokia N95 za akciovú zľavnenú cenu 66,06,- €. Faktúrou č. XXXXXXXXXX, splatnou dňa 7.7.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 100,72 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXX, splatnou dňa 6.8.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu upomienky vo výške 1,33 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXX, splatnou dňa 6.8.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 48,73 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXX, splatnou dňa 10.9.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 48,73 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXX, splatnou dňa 7.10.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 8,90 €. Pokusom o pokonávku z 22.10.2010 zaslaným doporučené poštou na adresu odporcu, vyzýval navrhovateľ odporcu k zaplateniu ceny poskytnutých elektronických komunikačných služieb za obdobie jún až september roku 2010 v sume 208,41 eur a zmluvnej pokuty v sume 497,91 eur, najneskôr do 5.11.2011. Na túto výzvu odporca nereagoval.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 610/2003 Z.z.“) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 3,5 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z.z., zmluva o pripojení zaniká a/ uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, b/ dohodou účastníkov zmluvy, c/ odstúpením od zmluvy, d/ výpoveďou, e/ ak tak ustanovuje osobitný predpis. Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 42 ods.1 písm. a/ zákona č. 610/2003 Z.z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Aplikáciou citovaných zákonných ustanovení na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný, čo do výšky sumy 208,41 € uplatňovanej titulom odplaty za poskytnuté služby elektronickej komunikácie. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporcom v zmysle citovaných zákonných ustanovení zmluvu o pripojení, na základe ktorej vznikla odporcovi povinnosť, počas doby trvania tejto zmluvy, platiť cenu za poskytovanie telekomunikačnej služby. Odporca neuhradil navrhovateľovi na základe priložených faktúr cenu za poskytnuté telekomunikačné služby a poplatky v celkovej výške 208,41 €, a to ani v dodatočne poskytnutej lehote, preto sa nasledujúci deň, t.j. 6.11.2010 dostal do omeškania s plnením svojho

dlhu. Dôvodný bol návrh navrhovateľa aj v časti úroku z omeškania, ktorý bol uplatnený v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení. Na úrok z omeškania mal navrhovateľ nárok v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu istiny 208,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z tejto sumy, pretože základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania bola vo výške 1,00 %.

Za nedôvodný považoval súd návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty 497,91 €. Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v čl. 2. Bod 5. dodatku zmluve, podľa ktorého v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedené v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku /najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti/ je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu 497,91 €.

Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie /§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka/. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo viacerých zmluvách, táto je vopred pripravená a predtlačená na Dodatku k zmluve o pripojení. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená /uvedené platí tak za znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z. , ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1.2008/. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu /lex specialis/. Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania /viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť navrhovateľa a vymedzený predmet činnosti / a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľom, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Podľa § 53 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa považujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 16.10.2008 týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností /§ 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka /. Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná, považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy alebo k vykonaniu úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti dodatku pred dobou viazanosti, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu /v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje/. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Pre úplnosť súd udáva, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Nakoniec navrhovateľ ako dodávateľ si vyhradil v zmluve ďalšie právo na náhradu škody v súvislosti s poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny odpredaného zariadenia, a to v čl. 3 Záverečné ustanovenia bod 3.7.. Prípadná predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania, ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu /vid' i systematické zariadenie medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečení záväzkov/.

Okrem toho súd udáva, že viacerými súdnymi rozhodnutiami, napríklad rozsudkom OS Prešov z 3.8. 2010 č.k. 17C 23/2010 v spojení s rozsudkom KS Prešov z 29.6. 2011 č. k. 2Co 137/2010

bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne napríklad aj vo veci OS Prešov č.k. 17C 112/2010 z 16.8. 2010 došlo k zamietnutiu návrhu o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu neprijateľnosti. Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Uvedené ustanovenie teda zakazuje používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná /§ 53 odst. 5 OZ/. Vzhľadom na uvedené, keďže je právoplatne judikované zmluvné dojednanie o zmluvnej podmienke ako neprijateľné a teda neplatné, nemohol súd priznať navrhovateľovi plnenie z takejto zmluvnej podmienky.

Vychádzajúc z uvedených úvah súd návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a vzhľadom k tomu, že obaja účastníci konania mali v spore čiastočný úspech vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozsudku.

Navrhovateľ sa návrhom podaným na súde dňa 24. mája 2012 domáhal proti odporcovi zaplata sumy 706,32 € s úrokom z omeškania 9,00% ročne z tejto sumy od 6.11.2010 do zaplata a náhrady trov konania. Svoj nárok zdôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 18.12.2005 zmluvu o pripojení č. C. a dňa 16.10.2008 dodatok k tejto zmluve, na základe ktorých vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožnila odporcovi využívať telekomunikačné služby, a ktorej bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia N95 za kúpnu cenu 66,06 eur. Odporca v časovom období od júna 2010 do septembra 2010 porušil zmluvné povinnosti v zmysle dodatku k zmluve č. C. riadne a včas zaplatiť cenu poskytnutých služieb, na písomnú výzvu navrhovateľa o pokonávku zo dňa 22.10.2010 uhradiť cenu poskytnutých služieb a zmluvnú pokutu najneskôr do 5.11.2010 nereagoval. Odporca navrhovateľovi doposiaľ neuhradil sumu 208,41 €, čo je cena poskytnutých služieb, a navrhovateľovi stále neuhradil sumu 497,91 eur, čo je výška zmluvnej pokuty dojednanej v dodatku k zmluve o pripojení.

Odporca sa k doručenému návrhu nevyjadril.

Aj keď podaním doručeným súdu dňa 24. januára 2013 oznámilo Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ vstup do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu, súd na toto oznámenie o vstupe podľa ustanovení § 93 ods. 3 a § 355 O.s.p. neprihliadal, nakoľko jeho súčasťou nebol súhlas odporcu, popri ktorom sa táto právnická osoba založená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu hodlala zúčastniť na konaní.

Vzhľadom k tomu, že v tomto konaní ide o drobný spor, súd vyvesil dňa 13. apríla 2016 oznam na úradnej tabuli súdu, že dňa 19. apríla 2016 o 11:00 hod. na č.d. 106 bude vo veci verejne vyhlásený rozsudok. Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol na podklade listinných dôkazov predložených navrhovateľom, z ktorých zistil tento skutkový stav :

Dňa 18.12.2005 uzavreli účastníci konania zmluvu o pripojení č. A2191613, na základe ktorej poskytoval navrhovateľ odporcovi telekomunikačné služby v rámci zvoleného účastníckeho programu prostredníctvom SIM karty s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. Na základe dodatku k

zmluve zo dňa 16.10.2008 došlo v rámci osobitnej ponukovej akcie navrhovateľa "Výmeny2008" dohodou strán k predaju mobilného telefónu Nokia N95 za cenu 66,06 eur. Podľa článku 2.3 dodatku sa odporca zaviazal po dobu 24 mesiacov dodržiavať zmluvné povinnosti, predovšetkým včas platiť cenu služieb vyfakturovanú navrhovateľom, zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo túto zmluvu vypovedať. Účastníci sa dohodli, že navrhovateľ odporcovi prevádza mobilný telefón značky Nokia N95 za akciovú zľavnenú cenu 66,06 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 7.7.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 100,72 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 6.8.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu upomienky vo výške 1,33 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 6.8.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 48,73 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 10.9.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 48,73 €. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 7.10.2010 fakturoval navrhovateľ odporcovi cenu služieb vo výške 8,90 €. Pokusom o pokonávku z 22.10.2010 zaslaným doporučené poštou na adresu odporcu, vyzýval navrhovateľ odporcu k zaplateniu ceny poskytnutých elektronických komunikačných služieb za obdobie jún až september roku 2010 v sume 208,41 eur a zmluvnej pokuty v sume 497,91 eur, najneskôr do 5.11.2011. Na túto výzvu odporca nereagoval.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 610/2003 Z.z.“) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 3,5 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z.z., zmluva o pripojení zaniká a/ uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, b/ dohodou účastníkov zmluvy, c/ odstúpením od zmluvy, d/ výpoveďou, e/ ak tak ustanovuje osobitný predpis. Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 42 ods.1 písm. a/ zákona č. 610/2003 Z.z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Aplikáciou citovaných zákonných ustanovení na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný, čo do výšky sumy 208,41 € uplatňovanej titulom odplaty za poskytnuté služby elektronickej komunikácie. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporcom v zmysle citovaných zákonných ustanovení zmluvu o pripojení, na základe ktorej vznikla odporcovi povinnosť, počas doby trvania tejto zmluvy, platiť cenu za poskytovanie telekomunikačnej služby. Odporca neuhradil navrhovateľovi na základe priložených faktúr cenu za poskytnuté telekomunikačné služby a poplatky v celkovej výške 208,41 €, a to ani v dodatočne poskytnutej lehote, preto sa nasledujúci deň, t.j. 6.11.2010 dostal do omeškania s plnením svojho dlhu. Dôvodný bol návrh navrhovateľa aj v časti úroku z omeškania, ktorý bol uplatnený v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení. Na úrok z omeškania mal navrhovateľ nárok v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu istiny 208,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z tejto sumy, pretože základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania bola vo výške 1,00 %.

Za nedôvodný považoval súd návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty 497,91 €. Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v čl. 2. Bod 5. dodatku zmluve, podľa ktorého v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedené v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku /najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k

ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti/ je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu 497,91 €.

Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie /§ 53 odst. 2 Občianskeho zákonníka/. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo viacerých zmluvách, táto je vopred pripravená a predtlačená na Dodatku k zmluve o pripojení. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená /uvedené platí tak za znenia § 52 odst. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z., ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1.2008/. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu /lex specialis/. Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania /viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť navrhovateľa a vymedzený predmet činnosti / a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 odst. 3,4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľom, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Podľa § 53 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa považujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 16.10.2008 týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý

pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností /§ 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka /. Kladie sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná, považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy alebo k vykonaniu úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti dodatku pred dobou viazanosti, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu /v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje/. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednaní aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Pre úplnosť súd udáva, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Nakoniec navrhovateľ ako dodávateľ si vyhradil v zmluve ďalšie právo na náhradu škody v súvislosti s poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny odpredaného zariadenia, a to v čl. 3 Záverečné ustanovenia bod 3.7.. Prípadná predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní, ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu /vid' i systematické zariadenie medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečení záväzkov/.

Okrem toho súd udáva, že viacerými súdnymi rozhodnutiami, napríklad rozsudkom OS Prešov z 3.8. 2010 č.k. 17C 23/2010 v spojení s rozsudkom KS Prešov z 29.6. 2011 č. k. 2Co 137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne napríklad aj vo veci OS Prešov č.k. 17C 112/2010 z 16.8. 2010 došlo k zamietnutiu návrhu o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu neprijateľnosti. Podľa § 53a odst. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Uvedené ustanovenie teda zakazuje používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná /§ 53 odst. 5 OZ/. Vzhľadom na uvedené, keďže je právoplatne judikované zmluvné dojednanie o zmluvnej podmienke ako neprijateľné a teda neplatné, nemohol súd priznať navrhovateľovi plnenie z takejto zmluvnej podmienky.

Vychádzajúc z uvedených úvah súd návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a vzhľadom k tomu, že obaja účastníci konania mali v spore čiastočný úspech vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.